

BORNEM

De Oude Schelde: natuur en kasteel

De Zeeschelde voert stroomafwaarts van Gent een permanente strijd met de zee. Eb en vloed laten er tweemaal per dag hun visitekaartje achter. De werking van de zee en overstromingen zorgen ervoor dat de Schelde niet altijd binnen de perken is gebleven. Zo kwam Weert in 1240 plots van de linker- op de rechteroever te liggen. De omgeving van die Oude Schelde vormt een mooi stukje natuur, dat je op deze wandeling van alle kanten te zien krijgt.

AFSTAND 15,7 km.

VERTREKPLAATS De kerk van Bornem bereik je via de N16 Sint-Niklaas – Willebroek.

PARKEREN Parking Achterweide bereik je door op de markt links de Kapelstraat te nemen. Op het einde houd je rechts aan. Aan het volgende kruispunt rij je even links om direct rechts de Kloosterstraat te volgen. Na 100 m kun je rechts in de Achterweidestraat parkeren. Stap te voet deze straat af en je bereikt de wandeling bij de Sint-Jozefkliniek (Kasteelstraat). Op maandag is er markt in de Achterweidestraat en dien je verderop in de Kloosterstraat te parkeren (Sint-Bernardusabdij).

AARD VAN DE WEG Tot de kerk van Weert grind- en aardewegen alsook graspaden, verderop asfalt-, kassei- en klinkerwegen

TOEGANKELIJKHEID Onmogelijk voor buggy's en rolstoelen.

INFORMATIE • Regionaal Infokantoor Het Landhuis: Boomstraat 1, 2880 Bornem, tel. + fax 03 899 28 68, landhuis@toerismekleinbrabant.be, www.toerismekleinbrabant.be.

• VVV-infokantoor De Zilverreiger: Scheldestraat 18, 2880 Bornem-Weert, tel. 03 889 06 03, fax 03 899 16 17, zilverreiger@toerismekleinbrabant.be.

• Kasteel Marnix van Sainte Aldegonde: gravin Amélie de Marnix, Kasteelstraat 34, 2880 Bornem, tel. 03 889 90 09, www.kasteelmarnixdesaintealdegonde.be.

ETEN & DRINKEN • Hotel-restaurant-brasserie De Cluyse: Puursesteenweg 338, 2880 Bornem, tel. 03 889 94 90, fax 03 889 94 84, brasserie dag. vanaf 11 u, restaurant 12.00-14.00 u en 18.00-21.30 u, za.nam. en ma. gesloten.

• Kaffeemangee: Stationsstraat 1, 2880 Bornem, tel. 03 889 26 11, fax 03 269 37 53, dag. vanaf 10.00 u, keuken tot 22.00 u.

• Hotel-restaurant-brasserie De Notelaer: Stationsplein 2, 2880 Bornem, tel. 03 889 13 67, fax 03 899 13 36, info@denotelaer.be, www.denotelaer.be, dag. vanaf 10.00 u

• Restaurant De Witte Berk: Boomstraat 34, 2880 Bornem, tel. 03 889 80 27, De.Witte.Berk@vt4.net, ma. vanaf 9.30 u, do.-zo. vanaf 12.00 u, di.-wo. gesloten.

• Taverne-restaurant Den Dijkgraaf: Temsesteenweg 58, 2880 Bornem, tel. 03 899 19 44, www.dendijkgraaf.be, geopend wo.-za. 12.00-22.30 u, zo. en feestdagen tot 21.30 u, ma.-di. gesloten.

• Hotel-restaurant-taverne 't Land van Bornem: Kardinaal Cardijnplein 10-12, 2880 Bornem, tel. 03 899 01 12, fax 03 899 02 60, info@tlandvanbornem.be, www.tlandvanbornem.be, dag. vanaf 10.00 u.

• Taverne-restaurant De Wandelaer: Binnendijkstraat 2, 2880 Weert-Bornem, tel. 03 889 47 11, geopend 12.00-23.00 u, ma.-di. gesloten.

• Taverne-restaurant 't Veerhuis: Binnendijkstraat 5, 2880 Weert-Bornem, tel. 03 889 77 09, geopend dag. 11.00-21.30 u.

• Restaurant-Taverne D'Oude Schelde: Binnendijkstraat 15, 2880 Weert-Bornem, tel. en fax 03 889 19 04, zonneterras, zicht op de Oude Schelde, geopend vanaf 11.30 u, di. gesloten, dec. en febr. enkel za.-zo. geopend, jan. gesloten.

• Restaurant 't Sas: Sas 1, 2880 Bornem, tel. en fax 03 889 22 84, geopend vanaf 12.00 u, wo.-do. gesloten.

Laatste herziening: 20 juni 2005

DE WANDELING

Punt 1 naar 2 (1,8 km) Het marktplein van **Bornem (1)** steek je van de kerk naar de toeristische dienst over. Achter het gebouw daalt de Kasteelstraat af in de Scheldebeemden.

In de naam Bornem herken je zonder meer bron en heim, dus verblijfplaats bij de bron. Op de markt bevindt zich de kerk van Onze-Lieve-Vrouwe en Sint-Leodegarius. De torenvoet dateert uit de 12de eeuw, de bovenbouw van de toren is van 1840. Het vroegere gemeentehuis, het Landhuis, werd in 1913 herbouwd op de plaats van een 18de-eeuws landhuis.

Voorbij de Sint-Jozefkliniek bereik je de Kasteeldreef. Waar je niet verder mag, neem je de aardeweg links. Je houdt consequent rechtdoor aan en na een kilometer bereik je de T-sprong bij de **Graafschap (2)**.

Het kasteel Marnix de Sainte Aldegonde is een neogotische burcht, die in 1888 herbouwd werd. Het staat op de plaats van een feodale burcht uit de 10de eeuw aan de oever van de Schelde. Door een wijziging in de loop van de rivier omstreeks 1240 kwam het kasteel aan de Oude Schelde te liggen. Het domein is sinds 1780 eigendom van het geslacht de Marnix. De naam wordt in verband gebracht met Philips de Marnix (1538-1598), Heer van Sainte Aldegonde, één van de bekendste figuren uit de familie.

DOOR VOCHTIGE BEEMDEN

Punt 2 naar 3 (4,1 km) Aan de **T-sprong (2)** neem je de aardeweg rechts. 300 m verderop aan een Y-splitsing moet je links en begin je aan een wijde boog naar links.

De boog volgt de Oude Schelde, nauwelijks 200 m verderop aan je rechterhand. De Oude Schelde is 6 km lang en beslaat met de aanpalende beemden een 115 ha groot gebied met een rijke fauna en flora. Oorspronkelijk volgde de Schelde deze stroomgeul naar de samenvloeiing met de Durme in Temse. Na een overstroming in 1240 baande ze zich echter een meer westelijke weg. De Nieuwe Schelde werd breder, terwijl de Oude Scheldearm aan kracht inboette. Uiteindelijk verzandden beide uiteinden en ontstond een verlaten arm, die nu een paradijs is voor vissers, die er tientallen vissershutten hebben neergepoot.

Na een kortere knik eindigt de boog en volg je rechtdoor de aardeweg langs de Oude Schelde. De weg verlaat echter vrij vlug opnieuw het water. Net voor het eerste huis neem je de afslag rechts. De aardeweg met gras is ook het traject voor een in het geel aangeduide wandeling. Je volgt de aardeweg 700 m tot aan een dwarsweg, die je scherp rechts inslaat. Na 100 m houd je links aan en bereik je een betonweg, die **Branst (3)** met Weert verbindt.

De vochtige beemden die de Oude Schelde flankeren zijn grotendeels bebost. Aan de huizen bereik je Luipegem, een straatgehucht van Bornem, waarvan de hoofdstraat trouw de rand tussen de vochtige beemden en de drogere akkers volgt.

NAAR WEERT

Punt 3 naar 4 (1,3 km) Op de rijweg ga je rechts. De betonweg gaat over een verlandingszone van de Oude Schelde. Daarom is het terrein rechts van de weg nog vochtig. Na 400 m buigt de weg naar rechts, maar je gaat rechtdoor naar de huizen. Voorbij een haakse bocht naar links volg je de asfaltweg naar Briel. Aan de Y-splitsing ga je rechts en 300 m

verderop bereik je juist voorbij een brede sloot een aardeweg aan je rechterzijde. Je bevindt je hier in de lob van **Achterweert (4)**.

Voor de overstroming van 1240 was Weert een tweelobbig schiereiland op de linker Scheldeoever, geklemd tussen Schelde en Durme. Het behoorde dus tot de oude landstreek Vlaanderen. Na de overstroming werd Weert in eerste instantie een eiland. Door verzanding ontstond later een toegang tot het Brabantse Bornem.

Punt 4 naar 5 (1,4 km) Je slaat de aardeweg langs de sloot in. Voorbij het populierenbosje houdt een weiland je gezelschap, maar verderop krijg je opnieuw een bospassage voorgeschoteld. Je blijft rechtdoor aanhouden op een breed en kronkelend graspad tot je bij een T-sprong aankomt.

Achterweert is een vochtig beemdengebied met populierenaanplantingen in de vochtigste delen en weilanden op de drogere gronden.

Voor je ligt een sloot en schuin links zie je een huis. Daar moet je uiteindelijk naartoe. Je gaat 20 m naar links tot een plank je op de andere slootoever helpt. Je volgt nog 10 m de afsluiting tussen sloot en afsluiting tot je haaks rechts weg kunt. Over een bospad en na een haakse bocht naar links bereik je het huis. Daar volg je de tegels rechts tot bij de betonweg, die je links naar de kerk van **Weert (5)** leidt.

Aan de betonweg staat het monument De Zaaister. De Sint-Annakerk van 1787 werd rond 1900 in neogotische stijl vernieuwd en uitgebreid.

DOOR VOORDERWEERT NAAR HET SPROOKJESKASTEEL

Punt 5 naar 6 (2,0 km) Aan de kerk van **Weert (5)** blijf je rechtdoor aanhouden. De Binnendijkstraat gaat na 700 m over in asfalt. Nog een kilometer verderop krijg je een mooi uitzicht op **het kasteel (6)**.

Weert staat bekend om zijn vele visrestaurants waar paling in allerhande bereidingen op het menu staat. Met zicht op de Oude Schelde kun je er sfeervol eten. Je bevindt je nu in Voorderweert. Deze lob is heel vochtig, maar in tegenstelling tot Achterweert werd die al in 1523 voor landbouwdoeleinden ingedijkt. De klinkers houden op bij een kanaal, dat sinds 1981 de afwatering regelt van het gebied tussen de Oude en de Nieuwe Schelde.

De rust keert geleidelijk terug en plots krijg je uitzicht op het feeërieke kasteel Marnix de Sainte Aldegonde, dat ingebed ligt in een parklandschap aan de overzijde van het water.

Punt 6 naar 7 (2,3 km) Je wandelt verder, aan een kruispunt met de Theresakapel sla je rechts in en na 500 m bereik je **'t Sas (7)**.

De Binnendijkstraat gaat nu door de Stampershoek, een straatgehucht van Weert. 't Sas ligt aan de stroomafwaartse verzanding van de Oude Schelde. Het oude sas regelt de afwatering van de Oude Schelde en verhindert dat zilt Scheldewater binnendringt. Het sas werd in 1592 gebouwd en is daarmee het oudste waterbouwkundig monument in Vlaanderen.

Punt 7 naar 1 (2,8 km) Aan **'t Sas (7)** neem je het kasseipad over het parkeerterrein naar de drukke N16. Je loopt rechts het fietspad op. Na 150 m – juist voorbij huisnummer 125

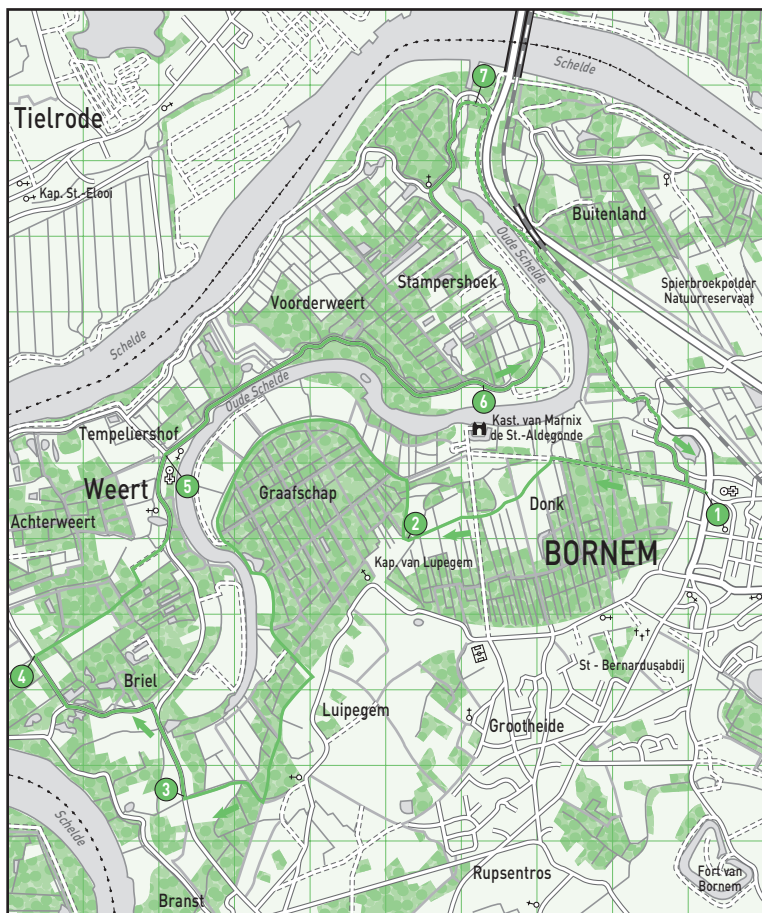
– ruil je het fietspad voor de veilige parallelweg rechts beneden. Ter hoogte van de spoorbrug buigt de Temsesteenweg van de N16 weg. Je krijgt asfalt, klinkers en verderop kasseien onder de voeten geschoven.

De Scheldebrug van Temse is 365 m lang en 25 m breed. Meer stroomafwaarts zijn er geen bruggen meer over de Schelde. Ook de spoorlijn Sint-Niklaas-Mechelen maakt gebruik van de brug.

Na 1300 m neem je de eerste zijstraat rechts. Aan de T-sprong ga je links en neem je de volgende straat rechts. Zo bereik je de Kasteelstraat ter hoogte van de Sint-Jozefskliniek. Even links en je staat weer op het marktplein van **Bornem (1)**.

Over een rustige weg nader je nu Bornem. De privé-terreinen rond de vissershutten op de oever belemmeren het zicht op de Oude Schelde.

0 400 m 2000 m

ROUTE

36% onverhard

HOOGTE

2-5 m

REFERENTIEPUNTEN

vertrek 1 Markt van Bornem

1,8 km 2 Afslag Graafschap

5,9 km 3 Rijweg Branst

7,2 km 4 Achterweert

8,6 km 5 Kerk van Weert

10,6 km 6 Uitzicht kasteel

12,9 km 7 't Sas

SITUERING

15,7 km

AFSTAND

